

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2023 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **J. S.**,
skazanego z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie
z dnia 19 kwietnia 2023 r., sygn. II Ka 111/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Bochni
z dnia 29 grudnia 2022 r., sygn. II K 205/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego J.S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

AG

UZASADNIENIE

J. S. został oskarżony o to, że (*I*) w nocy z [...] 2022 r. w P., województwa [...]. groził B. S. uszkodzeniem ciała i pozbawieniem życia, które to groźby wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. oraz o to, że (*II*) w okresie od [...] 2022 r. do [...] 2022 r. w P., województwa [...]. działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem groził A. K. pozbawieniem życia oraz uszkodzeniem ciała, które to groźby

wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę ich spełnienia, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bochni z dnia 29 grudnia 2022 r., sygn. II K 205/22, oskarżony J. S. został uznany winnym popełnienia czynów zarzucanych mu w akcie oskarżenia, z tym, że przyjęto, iż czyny te stanowią ciąg przestępstw z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 190 § 1 k.k. sąd ten skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczył oskarżonemu okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 6 kwietnia 2022 r. godzina 1:00 do 7 kwietnia 2022 r. godzina 14:25 (art. 63 § 1 k.k.). Ponadto sąd orzekł wobec oskarżonego nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi: B. S. i A. K. pod adresem [...] na okres 1 roku (art. 41 a § 1 k.k.), a także rozstrzygnął w przedmiocie kosztów sądowych w sprawie.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę J. S., Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2023 r., sygn. II Ka 111/23 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji.

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiódł obrońca skazanego J. S. Zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie w całości zarzucił mu mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, rażące naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

1. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 523 § 1 k.p.k., poprzez uznanie sprawstwa i winy skazanego co do czynów zaistniałych w nocy z [...] 2022 r., oraz wydanie przez Sąd Okręgowy w Tarnowie wyroku utrzymującego w mocy wyrok sądu pierwszej instancji, bez uwzględnienia okoliczności wybiórczego potraktowania przez Sąd Rejonowy w Bochni dowodów co do okoliczności braku formułowania przez skazanego krytycznej nocy wypowiedzi zapowiadającej popełnienie przestępstwa pod adresem pokrzywdzonych bezpośrednio wobec tychże pokrzywdzonych czy przy wykorzystaniu pośrednictwa osoby trzeciej, oraz co do okoliczności braku działania w tymże zakresie przez skazanego w zamiarze bezpośrednim, których to zaś treść dowodów wskazuje na możliwość dokonania ustaleń faktycznych odmiennych od przyjętych przez sąd pierwszej instancji, oraz podzielenia tych ustaleń przez sąd drugiej instancji, przez co ustalenia faktyczne stanowią *in concreto* efekt nie swobodnej, ale całkowicie dowolnej oceny dowodów,

ponadto poprzez wadliwą weryfikację wyroku Sądu Rejonowego w Bochni, to jest przez zaakceptowanie przez sąd drugiej instancji dokonania wybiórczego przeanalizowania dowodów odnoszących się do przywoływanych powyżej kwestii i uwzględnienia jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść skazanego a pominięcia okoliczności przemawiających na jego korzyść przez Sąd Rejonowy w Bochni, a tym samym niewłaściwe dokonanie instancyjnej kontroli ustaleń faktycznych w wyroku sądu odwoławczego, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy wadliwego orzeczenia, nieuwzględniającego całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności pomijającego fakty, że skazany nie miał świadomości, że zapowiedź użycia przez niego siekiery wobec pokrzywdzonych jest podsłuchiwana przez pokrzywdzonych, i że skazany nie obejmował swoim bezpośrednim zamiarem, ażeby zapowiedź owa dotarła do pokrzywdzonych;

2. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 523 § 1 k.p.k., poprzez nierozpoznanie przez Sąd Okręgowy w Tarnowie całości zarzutu obrazy przepisów art. 7 k.p.k. i art. 4 k.p.k. podniesionego w apelacji i nie odniesienie się do okoliczności braku formułowania przez skazanego krytycznej nocy wypowiedzi zapowiadającej popełnienie przestępstwa pod adresem pokrzywdzonych bezpośrednio wobec tychże pokrzywdzonych czy przy wykorzystaniu pośrednictwa osoby trzeciej, oraz co do okoliczności braku działania w tymże zakresie przez skazanego w zamiarze bezpośrednim, przy równoczesnym zaniechaniu w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Okręgowego w Tarnowie wszechstronnego i adekwatnego ustosunkowania się do przywoływanych powyżej kwestii, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy wadliwego orzeczenia, uznającego sprawstwo i winę skazanego co do czynów zaistniałych w nocy z [...] 2022 r.

Na podstawie tak skonstruowanych zarzutów, obrońca J. S. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania, jednocześnie wnosząc o wstrzymanie wykonania kwestionowanego orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację, Prokurator Okręgowy w Tarnowie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego J. S. okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Zarzuty oznaczone jako lit. a-b nadzwyczajnego środka zaskarżenia nawiązują do niewłaściwego wywiązania się przez sąd odwoławczy z obowiązków kontroli odwoławczej w aspekcie rozpoznania zarzutów postawionych w apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) oraz sposobu uzasadnienia, dlaczego sąd drugiej instancji uznał zarzuty podniesione w środku odwoławczym za zasadne lub bezzasadne (art. 457 § 3 k.p.k.). Tytułem uwagi ogólnej należy przypomnieć, że ewentualne wadliwości w zakresie szczegółowości czy zakresu wątków analizowanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia sądu odwoławczego pozbawione są waloru kasacyjnego w tym sensie, że — z mocy ustawy procesowej — co do zasady nie mogą one w sposób samoistny spowodować uchylenia zaskarżonego orzeczenia sądu odwoławczego (art. 537a k.p.k.).

O ile nie sposób nie przyznać, że sąd odwoławczy rzeczywiście nie odniósł się szczegółowo w pisemnych motywach swego wyroku do zarzutu oznaczonego jako lit. b *tiret* trzecie apelacji obrońcy skazanego J. S., to nie oznacza to wcale tego, iżby doszło do pominięcia tego zarzutu i jego nierozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Brak odniesienia się wprost do tego zarzutu w treści pisemnych motywów nie oznacza przecież wcale, że zarzut ten nie był przedmiotem uwagi rozpoznania przez ten sąd (art. 433 § 2 k.p.k.), skoro — jak wynika z komparycji zaskarżonego wyroku — przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Tarnowie była „apelacj[a] wniesiona przez obrońcę”. Oznacza to, że także zarzut dotyczący błędnego ustalenia, iż w nocy z [...] 2022 r. J. S. kierował groźby spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu oraz pozbawienia życia bezpośrednio do pokrzywdzonych, działając przy tym umyślnie z zamiarem bezpośrednim (oznaczony w apelacji jako lit. b *tiret* trzecie) został rozpoznany przez sąd *ad quem* i uznany za bezzasadny. Zarzut ten skądinąd zawierał się w zarzucie z lit. a dotyczącym obrazy przepisów postępowania, jak i w rozwinięciu tych zarzutów zawartym w uzasadnieniu apelacji, na co wskazuje skarżący w uzasadnieniu kasacji cyt.: „[f]ormułując wszelako w apelacji od wyroku Sądu Rejonowego zarzuty wobec tegoż orzeczenia, a przede wszystkim sprowadzające

się do obraz[y] przepisów postępowania oraz błędów w ustaleniach faktycznych, podniesiono między innymi tak w zarzutach apelacji, tak w rozwinięciu tychże zarzutów, że co do wydarzeń z nocy z [...] 2022 roku poważne kontrowersje musi dodatkowo wywoływać zagadnienie czy to pokrzywdzeni byli adresatami rzekomej wypowiedzi skazanego z tej nocy o chęci wejścia w posiadanie siekiery po to, żeby zabić pokrzywdzonych [...] [vide strony 3 i 12 *verte* apelacji obrońcy skazanego]”, wskazując, iż sąd odwoławczy „(...) w ogóle nie rozważył tej części zarzutów”. Jak trafnie zaś podnosi prokurator w odpowiedzi na kasację, sam obrońca skazanego nie ułatwił Sądowi Okręgowemu w Tarnowie precyzyjnego odniesienia się w pisemnym uzasadnieniu wyroku do wszystkich zarzutów zawartych w apelacji bowiem sposób sformułowania tychże zarzutów we wniesionym przez obrońcę środka odwoławczym był „mało czytelny”, a przy tym autor zwyczajnego środka odwoławczego podniósł w stosunku do tych samych uchybień zarówno zarzut obrazy przepisów postępowania, jak i zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Natomiast Sąd Okręgowy w Tarnowie w sekcji 3 pisemnego uzasadnienia (formularzowego) wyroku z dnia 19 kwietnia 2023 r. przedstawił wyniki swoich rozważań dotyczących podniesionych w apelacji kwestii związanych z oceną dowodów i przekonująco wykazał, że ocena w tym zakresie została przeprowadzona prawidłowo przez sąd pierwszej instancji, co z kolei czyniło bezzasadnym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie popełnienia przez J. S. zarzucanych mu czynów. W tym stanie rzeczy brak podstaw do stwierdzenia, że kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku została nieprawidłowo przeprowadzona przez sąd drugiej instancji, co czyni zarzut kasacyjny oznaczony jako lit. *b petitum* chybionym.

Przechodząc do zarzutu oznaczonego w kasacji jako lit. *a petitum*, należy powiedzieć, że sąd odwoławczy w ramach rozpoznania zarówno zarzutu obrazy przepisów postępowania oznaczonego jako lit. *a* apelacji obrońcy skazanego J. S., jak i zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych oznaczonego jako lit. *b* apelacji, nie pominął żadnej z kwestii, o których pisze w autor kasacji. I tak odniósł się sąd odwoławczy szeroko zarówno do podnoszonego i kwestionowanego w apelacji zagadnienia wartości dowodowej wyjaśnień oskarżonego w kontekście zarzucanego mu przestępstwa z pkt. I aktu oskarżenia, jak i wiarygodności zeznań

pokrzywdzonych w kontekście tegoż przestępstwa. Jeśli chodzi o tę ostatnią kwestię, to należy podzielić wyrażone przez Sąd Okręgowy w Tarnowie stanowisko o braku podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań pokrzywdzonej B. S., z których bezspornie wynika, że J. S. donośnym głosem, rzekomo jedynie pytał swojego ojca o to, gdzie znajduje się siekiera i oświadczył mu, że zamierza zabić pokrzywdzonych (k. 19 i k. 111 v.), chcąc przy tym, aby słowa te dotarły do pokrzywdzonych. A. K. zaś zeznał, iż J. S., co prawda nie wiedział, że on stoi na klatce schodowej, ale wiedział, że pokrzywdzeni są w domu i wypowiadając te słowa „krzyczał bardzo głośno”. O zamiarze skazanego przekonuje zatem kontekst sytuacyjny zdarzenia, na co słusznie wskazuje prokurator w odpowiedzi na kasację. Trafnie podnosi on dalej, że J. S. wiedział, że po odjeździe Policji po pierwszej tej nocy interwencji pokrzywdzeni znajdują się w domu. Sama odpowiedź ojca skazanego – K. S. na jego „pytanie” o miejsce, w którym znajduje się siekiera wskazuje na faktyczny cel wypowiedzi J. S. K. S. odpowiedział bowiem skazanemu, że ten wie przecież, gdzie ta siekiera się znajduje. W opisanej sytuacji intencją skazanego nie było zatem uzyskanie informacji, gdzie znajduje się siekiera, ale wypowiedzenie komunikatu (groźby) faktycznie skierowanego do pokrzywdzonych. Dlatego nie można mieć najmniejszych wątpliwości, iż to A. K. i B. S. byli adresatami przytoczonych wyżej słów skazanego, stanowiących groźby karalne, o których mowa w art. 190 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w Tarnowie nie dopuścił się zatem naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. Naruszenie tych przepisów stanowiące częściową podstawę ww. zarzutów apelacyjnych, ocenione zostało przez sąd odwoławczy z należytą starannością, tak w odniesieniu do zeznań pokrzywdzonych, jak i związku z podnoszonym przez skarżącego brakiem świadomości skazanego co do bezprawności jego zachowań w zakresie czynu zakwalifikowanego z przepisu art. 190 § 1 k.k. W toku procedowania, zarówno w toku pierwszej, jak i drugiej instancji, nie doszło też do naruszenia przepisów prawa o charakterze gwarancyjnym, w tym zasady obiektywizmu (art. 4 k.p.k.). Sąd odwoławczy pochylił się nad wskazanymi wyżej zagadnieniami, gdyż jak już wcześniej wspomniano, stanowiły one przedmiot podniesionych zarzutów apelacyjnych.

Wszystkie podniesione powyżej okoliczności implikowały ocenę o oczywistej bezzasadności kasacji obrońcy skazanego, w związku z czym Sąd Najwyższy

oddalił kasację, a o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzekł w oparciu o treść przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. W tej sytuacji rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 19 kwietnia 2023 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Bochni z dnia 29 grudnia 2022 r. (art. 532 § 1 k.p.k.), zawartego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, stało się bezprzedmiotowe.

[J.J.]